

GUIA DOCENT

Mòdul	2.1.1	Estratègies d'aprenentatge actiu a l'aula
Crèdits	0,6	
Idiomes	2024/25	

PROFESSORAT

Professorat responsable: Jasmina Berbegal Mirabent

CAPACITATS PRÈVIES:

La formació d'aquest curs s'engloba dins del Programa de Postgrau: Ensenyament Universitari en Ciències, Tecnologia, Enginyeria, Arquitectura i Matemàtiques (STEAM).

REQUISITS:

Formar part del professorat de la Universitat Politècnica de Catalunya.

COMPETÈNCIES DOCENTS A LES QUALS CONTRIBUEIX AQUEST MÒDUL¹:

	Sí/No	Hores de dedicació
C1 - COMPETÈNCIA INTERPERSONAL	Sí	2
C2 - COMPETÈNCIA METODOLÒGICA	Sí	3
C3 - COMPETÈNCIA COMUNICATIVA	Sí	1
C4 - PLANIFICACIÓ I GESTIÓ	Sí	2
C5 - TREBALL EN EQUIP	Sí	1
C6 - INNOVACIÓ EDUCATIVA	Sí	3
C7 - COMPETÈNCIA DIGITAL DOCENT	Sí	3

OBJECTIUS D'APRENTATGE DEL MÒDUL:

Al finalitzar el curs, s'espera que els participants siguin capaços de:

- Conèixer i valorar l'aprenentatge actiu com a eina pedagògica per a la millora de la implicació, motivació i rendiment dels estudiants en l'ensenyament universitari.
- Dissenyar i implementar estratègies actives a les seves assignatures, adaptades a diferents contextos i necessitats.

¹ Segons es descriu al document: <http://hdl.handle.net/2117/121588>

- Reflexionar críticament sobre els beneficis i reptes de les metodologies actives a l'aula universitària.

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DELS PARTICIPANTS

(1 ECTS = 25 hores de dedicació de cada participant)

Hores presencials:	Hores síncrones telemàtiques:	Hores d'aprenentatge autònom:
	9	6

CONTINGUTS:

1. Introducció a l'aprenentatge actiu
2. Eines i tècniques per a l'aprenentatge actiu
3. Disseny d'una experiència d'aprenentatge actiu

DESCRIPCIÓ:

Aquest curs consta de tres sessions presencials/síncrones. En cadascuna d'elles es treballarà un dels temes inclosos en el temari detallat anteriorment. A continuació es descriu en detall cadascun d'ells

1. Introducció a l'aprenentatge actiu

Contingut

1. Definició d'aprenentatge actiu i bases pedagògiques.
2. Beneficis de les metodologies actives (recerca i evidències).

Objectius específics

- Comprendre què és l'aprenentatge actiu i quins són els seus fonaments teòrics.
- Identificar avantatges i desafiaments de l'aprenentatge actiu en contextos universitaris.
- Interpretar i valorar estudis acadèmics i evidències sobre els beneficis i limitacions de les metodologies actives en l'aprenentatge.
- Reflexionar sobre les pròpies pràctiques docents i identificar oportunitats per incorporar estratègies actives a l'aula.

Situacions d'aprenentatge vinculades

Aquest temari i objectius es treballaran mitjançant una combinació de reflexió individual, interacció en grups petits i discussió col·lectiva per explorar els conceptes clau de l'aprenentatge actiu. Es promourà la participació activa dels assistents a través de dinàmiques que els convidin a compartir experiències, analitzar evidències científiques i debatre sobre els avantatges i reptes d'aquest enfocament pedagògic. La sessió estarà dissenyada per fomentar l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits i la construcció col·laborativa de solucions a problemàtiques comunes, creant un espai d'aprenentatge mutu entre els participants.

Competències relacionades

- C1 - Competència interpersonal: Compartir experiències docents i debaten idees.
- C2 - Competència metodològica: Reflexionar sobre com adaptar les metodologies al context docent propi.
- C3 - Competència comunicativa: Expressió clara i argumentada de les idees així com l'escolta activa.
- C5 - Treball en equip: Analitzar i construir solucions en grup, potenciant la capacitat de col·laborar en equips docents o interdepartamentals.
- C6 - Innovació educativa: Explorar evidències científiques sobre l'eficàcia de l'aprenentatge actiu per acabar incorporant metodologies actives a l'aula.

Dedicació

Hores presencials:	Hores síncrones telemàtiques:	Hores d'aprenentatge autònom:
	3	2

2. Eines i tècniques per a l'aprenentatge actiu

Contingut

1. Tècniques concretes d'aprenentatge actiu.
2. Recursos tecnològics: eines digitals de suport a l'aprenentatge actiu.
3. Com estructurar una sessió que combini estratègies actives.

Objectius específics

- Aprendre a utilitzar diverses tècniques d'aprenentatge actiu en funció dels objectius d'aprenentatge.
- Conèixer eines digitals que poden potenciar la participació i la col·laboració a l'aula.
- Reflexionar sobre l'ús de la tecnologia com a facilitador de l'aprenentatge actiu.
- Seleccionar i adaptar tècniques i eines digitals al context específic de la pròpia docència.
- Explorar com estructurar una sessió activa.

Situacions d'aprenentatge vinculades

La sessió combinarà explicacions pràctiques amb la intervenció activa dels participants per compartir experiències i realitzar petits debats.

Competències relacionades

- C2 - Competència metodològica: Capacitat per fomentar la participació activa i l'autonomia en el procés d'aprenentatge.
- C4 - Planificació i gestió: Planificar sessions amb activitats que fomentin l'aprenentatge actiu, amb objectius i criteris d'avaluació clars.
- C5 - Treball en equip: Capacitat per col·laborar amb altres de manera efectiva, respectant la diversitat i contribuint positivament al grup.

- C6 - Innovació educativa: Explorar nous enfocaments d'ensenyament, adaptant-los a les necessitats dels estudiants.
- C7 - Competència digital docent: Ús eficaç de les tecnologies en el procés d'aprenentatge.

Dedicació

Hores presencials:	Hores síncrones telemàtiques:	Hores d'aprenentatge autònom:
	3	4

3. Propostes d'experiències d'aprenentatge actiu

Contingut

1. Presentació de les activitats dissenyades pels participants.
2. Avaluació col·laborativa i retroalimentació constructiva entre companys.
3. Reptes i oportunitats d'aplicar metodologies d'aprenentatge actiu.

Objectius específics

- Presentar i justificar una activitat d'aprenentatge actiu dissenyada per a la pròpia assignatura.
- Fomentar la reflexió crítica sobre les propostes d'activitats dissenyades, identificant-ne punts forts i àrees de millora.
- Reflexionar sobre els aspectes que poden potenciar o dificultar la implementació de metodologies actives a l'aula.
- Consolidar els coneixements adquirits al llarg del curs a través de l'anàlisi col·lectiva de casos pràctics.

Situacions d'aprenentatge vinculades

La sessió combinarà presentacions individuals amb una participació activa dels participants mitjançant l'avaluació de les propostes. El debat final estarà enfocat a tractar problemàtiques pràctiques i possibles solucions per aplicar aquestes metodologies a l'aula de manera efectiva.

Competències relacionades

- C1 - Competència interpersonal: Capacitat per proporcionar i rebre retroalimentació constructiva en un entorn col·laboratiu.
- C3 - Competència comunicativa: Habilitat per presentar de manera clara i efectiva les activitats dissenyades, així com per argumentar opinions en debats.
- C4 - Planificació i gestió: Competència per dissenyar activitats actives amb objectius clars i adaptar-les a contextos específics.
- C5 - Treball en equip: Capacitat per col·laborar en la revisió crítica de propostes, contribuint positivament al grup.
- C6 - Innovació educativa: Reflexió i debat sobre la introducció de noves metodologies i eines d'aprenentatge actiu.

Dedicació

Hores presencials:	Hores síncrones telemàtiques:	Hores d'aprenentatge autònom:
	3	4

SISTEMA D'AVUACIÓ

Per obtenir la certificació d'aquest curs, els participants hauran de complir amb una assistència mínima del 80% i completar les tasques assignades. Entre aquestes, serà imprescindible dissenyar una sessió d'aprenentatge actiu que integri els coneixements i les tècniques treballades durant el curs. A més, s'haurà d'avaluar tant la pròpia proposta com les presentacions dels altres participants, aportant feedback constructiu.

BIBLIOGRAFIA:

- Garnham, W., & Gowers, I. (Eds.). (2023). *Active Learning in Higher Education: Theoretical Considerations and Perspectives*. Routledge. https://www.routledge.com/Active-Learning-in-Higher-Education-Theoretical-Considerations-and-Perspectives/Garnham-Gowers/p/book/9781032418483?srsId=AfmBOopmjn6wIAhpwnlOzX0ML9mPBar2yqSdRp4ZlveRznfrdtU8Jv_0
- Keengwe, J. (Ed.). (2022). *Handbook of Research on Active Learning and Student Engagement in Higher Education*. IGI Global. DOI: 10.4018/978-1-7998-9564-0. <https://www.igi-global.com/book/handbook-research-active-learning-student/279227>
- Misseyanni, A., Lytras, M. D., Papadopoulou, P., & Marouli, C. (Eds.). (2018). *Active Learning Strategies in Higher Education: Teaching for Leadership, Innovation, and Creativity*. Emerald Publishing Limited. DOI: 10.1108/9781787144873. <https://www.emerald.com/insight/publication/doi/10.1108/9781787144873>
- Nguyen, K. A., Borrego, M., Finelli, C. J., DeMonbrun, M., Crockett, C., Tharayil, S., ... & Rosenberg, R. (2021). Instructor strategies to aid implementation of active learning: a systematic literature review. *International Journal of STEM Education*, 8, 1-18. <https://doi.org/10.1186/s40594-021-00270-7>